

Ny svensk skalbaggs katalog

Lundberg, S. 1986. *Catalogus Coleopterorum Sueciae*. Stockholm, Entomologiska Föreningen i Stockholm och Naturhistoriska Riksmuseet, iv + 155 sidor. Pris 85 Skr, medlemspris 65 Skr.

Så har den äntligen kommit, den varmt välkomna nya svenska skalbaggs katalogen. Sexton år av intensivt samlande och taxonomiskt forskningsarbete har inneburit att Klefbeck & Sjöbergs katalog från 1960 (Opusc. ent. suppl. 18) snabbt blivit inaktuell. Utgivandet av den nya katalogen bryter ett otillfredsställande läge där det varit svårt att veta vilka landskapsfynd som verkligen är nya samtidigt som namnförbistringen varit stor. I och med tillkomsten av *Enumeratio Coleopterorum Fennoscandiae et Daniae* (Silfverberg 1979) infördes väldigt många namnändringar på såväl familje-, släkt- som artnivån, och många samlare har ej accepterat detta utan fortsatt att hålla sig till nomenklaturen i 1960 års katalog. Då den nya katalogen i allt väsentligt följer *Enumeratio* är förhoppningen att vi återigen skall ha ett gemensamt språk, eller åtminstone en gemensam grund för en nomenklatur i ständig utveckling.

Den nya katalogen listar alltså samtliga i Sverige påträffade skalbaggsarter och underarter. Till skillnad från 1960 års katalog har nu auktorsbeteckningarna skrivits ut helt och försetts med årtal och parenteser där så skall vara. Detta är ett stort framsteg. Utbredning anges som tidigare med angivande av i vilka landskap arten påträffats. Vad gäller utomsvensk förekomst saknas nu angivelser för Nordtyskland och Brittiska öarna, istället har delar av *Balticum* tagits med. Här finns plats för åtskilliga frågetecken, speciellt för de internationella läsarna som är hänvisade till det ytterst kortfattade engelska förordet. Dels får man ej veta om alla arter finns med från de utomsvenska områdena, och dels stämmer inte dessas geografiska avgränsning (enligt karta) med den beteckning de fått. Område B avser således endast Estland och Lettland fast det förklarats som "the Baltic", och K omfattar ju inte bara Karelia utan även Kola-halvön.

Modern dator teknik har avsevärt förenklat tryckningen, och därmed gett ett snyggt resultat till måttligt pris. Den enkla inbindningen förutspår en kort livslängd, men detta kanske kan kompenseras av möjligheten att snabbt ge ut nya reviderade upplagor. Datoråldern gör sig även på-

mind genom att varje art försetts med nummer och namnkod för databehandling samt att de nya tvåbokstavsförteckningarna används för landskapen.

Med avseende på utbredning i Sverige är den nya katalogen till största delen ett tillägg till och inte en genomgripande revision av den från 1960. Detta innebär troligen att många gamla felaktigheter följt med. Vad gäller familjen *Dytiscidae* har jag tillsammans med Sven Persson gått igenom flertalet gamla och nya samlingar och på så sätt kunnat rensa ut många fel, både av äldre och yngre datum. Resultatet av detta arbete kommer att publiceras separat som en kartering av de svenska arterna, men har även ställts till förfogande vid utarbetandet av den nya katalogen. Jag har även på samma sätt bearbetat några andra av de vattenlevande familjerna med avseende på norra Sverige (*Fauna Norrlandica*, Vol. 3-4, 1984), och det står fullständigt klart att det finns många fel att rätta till. Förhoppningsvis kommer författarna till kommande skalbaggsvolym i serien *Fauna entomologica Scandinavica* att göra sådana grundliga studier av befintliga samlingar.

En begränsad grad av misstro till landskapsfyndens tillförlitlighet kan alltså vara motiverad. Troligen är dock läget olika inom olika familjer och jag har en känsla av att vattenbagarna hört till de sämst lottade. Ofta skapar nya taxonomiska forskningsresultat stora problem för faunistiken. Ett bra exempel är Angus (*Syst. Ent.* 1982, 7: 265-281) separering av de båda arterna *Helophorus aequalis* Thoms. och *H. aquaticus* (L.) med hjälp av kromosom-analys. Båda arterna finns med i den nya katalogen, men *H. aequalis* har uppgivits endast från Sverige, trots att Angus anger att han sett material även från Norge och Finland.

Vad gäller de utomsvenska utbredningsuppgifterna finns många tillägg att hämta i ett andra tillägg till *Enumeratio* (Biström & Silfverberg, *Not. Ent.* 1985, 65: 143-154). Detta tillägg innehåller även en hel del namnändringar, och flera sådana finns att hämta i några andra nyligen publicerade taxonomiska uppsatser. Här får vi acceptera att förändringen är det enda som består.

Tryckfelet är påtagligt få, även om de finns där, och överlag har man trycktekniskt lyckats bra med nomenklaturen. En viss förvirring tycks råda huruvida de medtagna synonymernas auctorer skall